

Česká populace není finančně gramotnější než před 9 lety

Praha, 6. 3. 2015 – Finanční gramotnost české populace se za posledních 9 let téměř nezměnila. Podle aktuálního průzkumu České bankovní asociace (ČBA) ve spolupráci s SC&C jsou pojmy jako RPSN, debetní a kreditní karta pro značnou část národa stále velkou neznámou. Stejně tak jako základní principy zodpovědného hospodaření s financemi. Důsledkem je pak předlužování obyvatelstva, růst počtu exekucí, nebo podceňování vytváření si finančních rezerv včetně rezervy na stáří. Šanci na zlepšení dává finanční vzdělávání veřejnosti založené na úzké spolupráci mezi školami, neziskovými organizacemi a finančním trhem v čele s bankami. Česká bankovní asociace v rámci European Money Week představuje vybrané projekty finančního vzdělávání a na svých akcích podporuje otevřený dialog právě mezi bankami, školami a neziskovým sektorem.

„Při srovnání výsledků dvou průzkumů realizovaných s odstupem devíti let, které se zabývaly úrovní finanční gramotnosti, jsme zaznamenali jen velmi mírné zlepšení. V roce 2006 činil Index finanční gramotnosti české populace v průměru 66 bodů, letos v únoru jsme dospěli k hodnotě 71 bodů,“ říká Jana Hamanová, ředitelka výzkumu agentury SC&C. Více jak polovina lidí například nechápe rozdíl mezi kreditní a debetní kartou, zhruba pětina se neorientuje v tom, co je to RPSN. Každý pátý Čech netuší, k čemu slouží finanční plán. Téměř třetina domácností si nevytváří žádné finanční rezervy a 78 % lidí v zabezpečení na stáří spoléhá především na starobní důchod od státu.

Špatné finanční návyky a nízké znalosti dostávají lidi do obtížně řešitelných problémů

„Čísla z průzkumu naznačují, že značná část lidí nemění své špatné finanční návyky a nedoplňuje si finanční znalosti. Tento stav je o to horší, že je v dnešní době finanční trh plný lákavých nabídek snadných půjček od predátorských poskytovatelů úvěrů. Dochází tak ke zvyšování rizika, že lidé snáze podlehnou relativně snadno dostupným finančním nabídkám, které jsou pro ně v konečném důsledku velmi nevýhodné až likvidační,“ říká Pavel Štěpánek, výkonný ředitel České bankovní asociace.

Banky mohou pomoci školám s výukou, jen je třeba odstraňovat bariéry

Právě finanční vzdělávání dětí, mládeže a pedagogů je klíčovou prioritou vzdělávacích programů, které iniciují nebo na nich participují banky. Jednou z cest, jak mohou banky školám pomoci je zprostředkování odborných externích lektorů se zkušenostmi z praxe.

Podle únorové ankety mezi řediteli základních škol polovina z nich staví výuku finanční gramotnosti výhradně na svých kmenových pedagogích. Druhá polovina kombinuje vlastní pedagogy s externími lektory. Výuky založenou jen na externích lektorech nemá žádná z oslovených škol. I přesto, že se ředitelé shodují na nesporných výhodách externích lektorů, kterými jsou především jejich zkušenosti z praxe (podle 88 % respondentů) a lepší znalost problematiky (52 %), vidí bariéry, které brání jejich většímu využívání. Mezi důvody proč školy externí lektory pro výuku v oblasti finančního vzdělávání nevyužívají, respondenti nejčastěji uváděli obavu z přílišné komerčnosti (37 %), nedostatečné zkušenosti externích lektorů s výukou (31 %), časovou náročnost při sjednávání lektorů (27 %), nedostatek kvalitních lektorů (20 %), ale také finance (16 %). „Pokud chceme školám s výukou pomoci, je nezbytné, abychom tyto zjevné bariéry odstraňovali. A za bankovní sektor školám dokázali pomoci zorientovat se v nabídce, přesvědčit je o kvalitě a získat si tak jejich důvěru,“ doplňuje Pavel Štěpánek, výkonný ředitel České bankovní asociace.

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE

European Money Week jako příspěvek k otevřenému dialogu na téma finanční vzdělávání

Průzkum potvrdil naléhavou potřebu dalšího rozvoje finančního vzdělávání v České republice. „K tomu je nezbytná úzká spolupráce mezi školami, neziskovými organizacemi a finančními institucemi. Banky jsou již dnes významným článkem finančního vzdělávání a i do budoucna chtějí být v popředí snah o zlepšení,“ doplňuje Pavel Štěpánek. I proto se Česká bankovní asociace rozhodla v letošním roce připojit k projektu European Money Week, do kterého je zapojeno 23 evropských států, a jehož hlavním cílem je finanční vzdělávání žáků a studentů základních a středních škol. V rámci projektu ČBA pořádá dvě výrazné akce: Kulatý stůl s odborníky na téma zlepšení finanční gramotnosti (9. 3. 2015) a Jarmark finančního vzdělávání (12. 3. 2015) určený pro pedagogy základních škol. Cílem zejména Kulatého stolu je hledání odpovědí na otázky, jak dále rozvíjet aktivity přispívající ke zvyšování finanční gramotnosti v České republice.

Zvláštní pozornost dětem, mládeži a znevýhodněným skupinám

Téměř všechny banky v České republice se aktivně zapojují do aktivit v oblasti finančního vzdělávání. V centru jejich pozornosti je, vedle finančního vzdělávání dětí a mládeže, také vzdělávání seniorů a znevýhodněných skupin, jako jsou děti v dětských domovech, matky v azylových domech, nízkoprahová a komunitní centra. Banky nejčastěji organizují semináře, podporují výrobu výukových her, vytvářejí edukativní webové stránky, někde zajišťují koučink, pomáhají s výukou pracovníků neziskových organizací. Do finančního vzdělávání zapojují jako dobrovolníky své vlastní zaměstnance, včetně zaměstnanců poboček.

Bankovní gramotnost pro učitele – dlouhodobá spolupráce Junior Achievement a Citi Foundation v oblasti finanční gramotnosti. Cílem projektu je zvýšit odborný potenciál učitelů tak, aby mohli téma bankovní gramotnosti efektivně implementovat do výuky a rozvíjet bankovní gramotnost studentů.
Projekt Made by – finanční vzdělávání pro matky v azylových domech ve spolupráci s Nadací Terezy Maxové.

Dnešní finanční svět – je komplexní výukový program pro základní a střední školy. Přispívá k prohlubování finanční gramotnosti dětí. Je servisním programem pro vyučující a zároveň vzdělávacím programem pro jejich žáky. V roce 2012 se jeho součástí stala i desková hra Finanční svoboda. Program je uskutečňován ve spolupráci s Terra-Klub, o. p. s. a společností KFP.

Nadační program vzdělání ČSOB – podporuje projekty na zvyšování finanční gramotnosti interaktivní formou (např. pobyty s programem orientovaným na finanční gramotnost), programy na vzdělávání dětí ve věku 6 – 26 let a profesionalizace neziskových organizací, podpora občanských poraden při organizaci lokálních seminářů na téma finanční gramotnosti, projekty zaměřené na finanční gramotnost seniorů, aj.

Rozumíme penězům – Ve spolupráci s občanským sdružením AISIS dobrovolníci z bank pomáhají pochopit základní finanční pojmy dětem v nízkoprahových či komunitních centrech. Základním školám umožňuje efektivně rozšířit školní vzdělávací program o problematiku finančního vzdělávání. Od roku 2006 programem prošlo více jak 2 500 pedagogů, kteří podle Rozumíme penězům proškolili téměř 22 000 žáků.

Hlavním cílem spolupráce s fondem Terezy Maxové a společností Accenture je zvyšovat finanční gramotnost mezi dětmi z dětských domovů napříč celou ČR – individuální setkávání s dětmi v dětských domovech zakončené finálem na centrále KB - Stodůlky formou soutěže „Riskuj“.

Projekt Finanční gramotnost do škol – projekt iniciovali samotní zaměstnanci. Realizuje se v regionech: Brněnsko, Znojensko, Břeclavsko na celkem 4 středních školách. Studenty školilo celkem 8 bankéřů. A dále v regionech: Mostecko, Teplicko, Plzeň – zde proběhlo celkem šest přednášek (ZŠ, SŠ, VŠ), školilo celkem 5 bankéřů.

Zapojení do projektu Bankéři do škol. Podpora projektů sociálního podnikání prostřednictvím nadace UniCredit Foundation.

Web Svět spoření – průzkumy a návody jak by klienti měli spořit.
Stolní hra
„Finanční vzdělávání“

Pravidelná návštěva středních a základních škol s prezentací o finanční gramotnosti.

Pravidelné informace a rady pro zvýšení finanční gramotnosti na Blogu a sociálních sítích.

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE

O výzkumu

Výzkum byl realizován 13. – 26. února 2015 v rámci celé ČR. Celkem se výzkumu zúčastnilo 1 055 respondentů ve věku 18–79 let. Jako metoda dotazování byla využita kombinace telefonického a online dotazníku.

O České bankovní asociaci

Česká bankovní asociace vznikla v roce 1990 a je dobrovolným sdružením právnických osob podnikajících v oblasti peněžnictví. V současné době sdružuje 37 členů. Rolí asociace je především zastupovat a prosazovat společné zájmy členů, prezentovat roli a zájmy bankovníctví vůči veřejnosti, podílet se na standardizaci postupů v bankovníctví a na vytváření odborných zvyklostí, podporovat harmonizaci bankovní legislativy s legislativou Evropské unie a vyvíjet aktivitu v informativní a školicí oblasti. ČBA je členem Evropské bankovní federace a Euriboru.

Další informace obdržíte na adrese:

Jana Čechová

Account Manager, Native PR

+420 603 574 631

jana.cechova@nativepr.cz

Jan Matoušek

Náměstek výkonného ředitele, Česká bankovní asociace

+420 224 422 080

matousek@czech-ba.cz

